Билюкин Поликарп Романович
нац.культура учуутала, Өлөчөйдөө5үү 8
көрүннээх анал(коррекционнай) оскуола,
Мэнэ-Ханалас улууһа

Анал оскуола оҕо олоругар өбүгэ үгэһин үөрэтии ньымалара

Үлэм сыала: Билиҥҥи олус улгумнук уларыйа турар олоххо оҕо о оскуолаттан иитиллэн, киэҥ эйгэҕэ э тахсан септеех суолун булунарыгар, дьон ортотугар кимтэн да, туохтан да итэҕэһэ суох туттан-хаптан, бэйэтин бэринэн, дьаһанан сылдьарыгар, олорор сирин-уотун, тулалыыр эйгэтин норуотун культуратын, үгэстэрин билиэхтээх.
Соркутар:
-төрүт өбүгэлэрбит олохторун-дьаһахтарын үөрэтии
-күннээҕ и олох төрүт үгэстэрин тутуһуннара үөрэтии
-дьону кытары бодороһуннарыы, доҕор-атас өйдөбүллэрин үөрэтии
- дьыл кэмнэригэр олоҕ уран айылҕ алыын алтыһыннарыы,
- үлэ сыанабылын биллэрии, төрүт дьарыктары үөрэтии
-ийэ, аҕа оруолун арааран-саха ыалын тускутун үөрэтии
-ытык сирдэри билиһиннэрэн, дойдуга ытыктабылы, бэриниилээх буолууну иитии

Улэбэр тирэ5ирэбин: Тыа сиригэр олорорбутунан, дьиц олоххо баар чахчыларга, суруллууларга, анал программаларга тирэ5ирэбин .....(Культура народов Республики Саха (Якутия)2014г.)

Уерэтиибэр сурун ейдебулум: Саха уерэ5э, терут угэстэрбит о5ону киьи киьитэ гынарга уерэтиэхтээх.
Уерэтэр ньымаларым:
-тылынан сайыннарыы, уерэтии
-дьарыгынан уерэтии
-бэйэ утуе холобурунан уерэтии
Сонуна: Оҕ ону хайысхалаан иитиигэ өбүгэбит үтүө үгэһин ньыма быһыытынан туһаныы
.
Төрдү-ууһу үөрэтии ааспыт олоҕ у билэргэ, билиҥҥини сыаналыырга, инникини өтө көрөн, онно холоон дьаһанарга суолталаах.
Оттон өбүгэбит удьуорун күүһүн, удьуор ситимин, хаанын харах харатын курдук харыстыыра. Ыал буолар эдэр дьон кимтэн кииннээхтэрин, хантан хааннаахтарын, удьуордарын-сыдьааннарын, урууларын- хааннарын букатын ыраахха дылы диринҥник уерэтии.
Оҕ оҕ о бэйэ төрдүн-ууһун, норуот былыргы олоҕ ун, историятын үөрэтии, чинчийии, онуоха түмүктэри оҥоруу кини тулалыыр эйгэни билэригэр, бэйэтин киһи быһыытынан сыана быһарыгар, чөл куттаах, тирэхтээх буоларыгар олук уурар. Оттон иитэр үлэ ситимнээх буолар.
Мантан көрдөххө, оҕ олор ебугэ уерэ5ин үөрэтэн, иитии биир ньыматын быһыытынан таба туһанан, сөпкө хайысхалаан көлүөнэттэн көлүөнэҕ э бэриллэн иһиэхтээх үтүө үгэһи салҕ ыырга оҕ олорбутугар кыах биэрдибит уонна үүнэр сүһүөх ыччаттарбытыгар өбүгэбит
үтүөкэн үгэстэрин үйэтитэллэригэр олук буолуо диэн эрэнэбит. Оҕ о олоххо оннун буларыгар тирэх буолуо.

Туһаныллыбыт литература:

Галина Попова Санаайа Тегурук сыл Дьокуускай-2003 сыл.
Т,В, Платонова, Е.Е. Хохолова «Люби Родной край» Якутск- 2009